

A

a.C. (avanti Cristo) | *dosł.* przed Chrystusem, *też:* p.n.e. (przed naszą erą)

abbandonato | porzucony

abbinarsi a qc | pasować do czegoś

abilmente | sprawnie, zwinnie

a caccia di qc/qn | w poszukiwaniu czegoś/kogoś

accadere (aus. essere, solitamente 3 persona sing. e pl., p. remoto accadde, accaddero) | wydarzyć się, dziać się

accompagnare qn | towarzyszyć komuś

accorgersi di qc/qn (p. pass. accorto, p. remoto io mi accorsi, tu ti accorgesti) | orientować się, zdawać sobie sprawę z czegoś/kogoś

a cielo aperto | pod gołym niebem

acquistare qc da qn | kupować coś od kogoś

acquistare qc | kupować coś

ad alta voce | na głos

addirittura | nawet, wręcz

addormentarsi | zasypiać

affatto | wcale, w ogóle

affidare qc/qn a qn | powierzać coś/kogoś komuś

affinato | dopracowany, doskonały

affollare qc | wypełniać coś

affrontare qc/qn | stawiać czoła czemuś/komuś, mierzyć się z czymś

aggiornare qc | aktualizować coś

aggiuntivo | dodatkowy

agricolo | rolniczy

agro | ciepki

alberghiero | hotelowy

alla ricerca di qc/qn | w poszukiwaniu czegoś/kogoś

alla volta di qc | w kierunku czegoś

allo stesso tempo | w tym samym czasie

allungare qc | wydłużać, przedłużać coś

al massimo | najwyżej

al tempo stesso | jednocześnie

al termine di qc | po zakończeniu czegoś

al volo | *dosł.* w locie

amato | lubiany

ammirato | podziwiany

andare a buon fine | dobrze się kończyć

andiamo con ordine | wszystko po kolei

annunciare qc a qn | ogłaszać coś komuś

annunciare qc | ogłaszać coś

anzi | wręcz przeciwnie

a parte | oddzielny, inny

appartenere a qc/ qn (io appartengo, p. remoto io appartenni, tu appartenesti) | należeć do czegoś/kogoś

apprendere qc (p. pass. appreso, p. remoto io appresi, tu apprendesti) | nauczyć się czegoś

apprestarsi a qc/fare qc | przygotowywać się do czegoś/ do robienia czegoś

apprezzare qc/qn | doceniać coś/kogoś

appunto | właśnie

a qn viene l'accolina in bocca | komuś cieknie ślinka

area di sosta | stacja, parking, miejsce do odpoczynku

arricchirsi di qc | wzbogacać się o coś

assai | bardzo

assaporato | smakowany

assegnare qc a qn | przydzielać coś komuś

assicurare qn | zapewniać kogoś

assicurarsi | upewniać się

assumere la forma (di qc) (p. pass. assunto, p. remoto io assunsi, tu assumesti) | przyjmować formę, kształt (czegoś)

atteso | wyczekiwany

attraversare qc | przechodzić przez coś

avere la capacità di fare qc | mieć zdolność do robienia czegoś

avere qc all'attivo | mieć coś na koncie (np. o sukcesie, zasługach)

avvenire (aus. essere, solitamente 3 persona sing. e pl., p. remoto avvenne, avvennero) | wydarzyć się, dziać się

B

balzare | podskakiwać

benché [+cong.] | chociaż

bensi | ale (spójnik poprzedzony zdaniem przeczącym, p.es. non vive a Milano, bensì a Roma)

bisogna fare qc | należy, trzeba coś zrobić

C

canticchiare | podśpiewywać

carico come mulo da soma | obciążony jak wielbłąd, *dosł.* jak juczny muł

catturare qc/qn | łapać, chwycić, przechwytywać coś/kogoś

centinaia di migliaia di qc | setki tysięcy czegoś

cessare (aus. essere) | zatrzymywać się, przerywać się

chiacchierare con qn | rozmawiać, gadać z kimś

chiacchierare del più e del meno | pogadać o tym i owym

chiacchierato | w centrum uwagi i plotek, na językach

ciononostante | pomimo to

circondare | otoczyć

circondato da qc/qn | otoczony
czymś/ kimś

circostante | okoliczny

cogliere qc (io colgo, p. pass. colto, p. remoto io colsi, tu cogliesti) | uchwycić coś

coinvolgente | wciągający

collegato | powiązany

commettere (un errore) | popełniać (błąd)

commettere qc (p. pass. commesso, p. remoto io commisi, tu commettesti) | popełniać (zbrodnię, błąd)

commissionare qc a qn | zlecać coś komuś

commuovere qn (p. pass. commosso, p. remoto io commossi, tu commuovesti) | wzruszać kogoś

comparire (io compaio, aus. essere, p. pass. comparso, p. remoto io comparvi, tu comparisti) | pojawiać się

compiersi (p. pass. compiuto) | dziać się, dokonywać się

comune | powszechny

condividere qc con qc/qn (p. pass. condiviso, p. remoto io condivisi, tu condividesti) | dzielić coś z czymś/ kimś

congelato | zamrożony

con il passare del tempo | z biegiem, upływem czasu

con il senno del poi | z perspektywy czasu

coniugarsi | *ling.* odmieniać się (o czasownikach)

con largo anticipo | z dużym wyprzedzeniem

conquistare qc/qn | podbijać, zdobywać coś/kogoś

consentire a qn di fare qc | pozwalać komuś na zrobienie czegoś

contare qc/qn | liczyć coś/kogoś

contenente qc | zawierający coś

conveniente | opłacalny, tani

convincere qn a fare qc (p. pass. convinto, p. remoto io convinsi, tu convincesti) | przekonywać kogoś do zrobienia czegoś

correggere | poprawiać

costante | ciągły, stały

costituire qc (io costituisco) | stanowić coś

costretto a qc/fare qc | zmuszony do czegoś/robienia czegoś

D

da [+espressione di tempo] a questa parte | od jakiegoś czasu

da asporto | na wynos

dare avvio a qc | dać początek czemuś

dare del matto a qn | nazywać kogoś szaleńcem

dare il benvenuto a qn | przywitać kogoś

dare in affitto qc a qn | wynajmować coś komuś

dare una mano a qn | *dosł.* dać komuś rękę, pomagać

della durata di X mesi/giorni/anni | trwający ileś miesięcy/dni/lat

denso | gęsty

deteriorarsi | ulec zniszczeniu, pogorszyć się

di cuoio | skórzany

dietro l'angolo | za rogiem

differire (io differisco) | różnić się

di lana | wełniany

dimostrare qc a qn | udowadniać, pokazywać coś komuś

di nicchia | niszowy

diretto | bezpośredni

dirigersi [a+città/in+paese] (p. pass. diretto, p. remoto io mi diressi, tu ti dirigesti) | kierować się gdzieś

disponibile | dostępny

distruggere qc/qn (p. pass. distrutto, p. remoto io distrussi, tu distruggesti) | niszczyć coś/kogoś

divenire (aus. essere, io divenni, tu divenisti) | stawać się

diviso in qc e qc | podzielony na coś i na coś

doloroso | bolesny, dotkliwy

donare qc a qn | ofiarowywać coś komuś

dopo i pasti | po jedzeniu

dorato | złoty

dovere qc a qn | zawdzięczać coś komuś

durare (aus. essere) | trwać

E

ebbene | a więc

eccome | i to jak

efficace | skuteczny

emiliano | pochodzący z Emilii, krainy w regionie Emilia-Romagna

entrambi (f. pl. entrambe) | oba, oboje, obydwaj

eppure | jednak

equivalere a qc | równać się czemuś

ereditare qc | odziedziczyć coś

essere ancora in tempo | mieć jeszcze czas

essere disposto a fare qc | być gotowym, wyrazić chęć, żeby coś zrobić

essere freddo | być zmarzniętym

essere sulla bocca di tutti | być na ustach wszystkich

evitare qc/qn | unikać czegoś/kogoś

F

facilmente confondibile | łatwy do pomylenia

fare calcoli | robić obliczenia

fare da completamento a qc | dopełniać czegoś

fare eccezione | czynić wyjątek, być wyjątkiem

far scaturire qc | wywoływać, prowokować coś

far sorgere una domanda | nasuwać pytanie

far sì che [+cong.] | tak, żeby

fedele | wierny

fiero di qc/qn | dumny z czegoś/kogoś

finché | dopóki

fingere qc (p. pass. finto, p. remoto io finsi, tu fingesti) | udawać coś

forato | przedziurawiony

fruttare qc | przynosić, wytwarzać coś

fugace | przelotny

G

garantire | gwarantować

gasato | pot. nakręcony

gettare luce su qc | rzucać światło na coś

gitano | cygański

giungere in un posto (p. pass. giunto, p. remoto io giunsi, tu giungesti) | docierać, przychodzić gdzieś

gli appunti | notatki

gli usi e i costumi | zwyczaje i obyczaje

goffo | śmieszny, niezadany

goliardico | śmieszny, zabawny

governare qc | rządzić czymś

guadagnare notorietà | zyskiwać rozgłos

guerriero | wojowniczy

I

i cavatelli | rodzaj krótkiego makaronu

i fuochi d'artificio (pl.) | fajerwerki

il/la ciaramellista (m. pl. i ciaramellisti, f. pl. le ciaramelliste) | muzyk grający na szalaimai

il/la perdente | przegrany/-a

il/la principiante (pl. i/le principianti) | osoba początkująca

il/la violinista (m.pl. i violinisti, f. pl. le violiniste) | skrzypek/-czka

il bancone | lada, bar

il bassorilievo | płaskorzeźba

il Bel Paese | określenie używane w odniesieniu do Włoch

il benessere | dobre samopoczucie

il borgo (pl. i borghi) | miasteczko

il brano | kawałek, piosenka

il cadavere | zwłoki, ciało

il calderone | kocioł

il calore | ciepło

il calzascarpe (pl. i calzascarpe) | łyżka do butów

il calzaturificio (pl. i calzaturifici) | fabryka obuwia

il cammino | droga, ścieżka

il cartone animato | kreskówka, bajka dla dzieci

il centinaio (pl. le centinaia) | około stu, setka

il cervello | mózg

il chicco | ziarno

il cinquantino | skuter z silnikiem o pojemności 50 cm³

il collare | obroża

il colpo | cios, uderzenie

il compagno di classe (f. la compagna di classe) | kolega/-zanka z klasy

il complemento oggetto indiretto | ling. dopełnienie dalsze

il conte (f. la contessa) | hrabia/-na

il corrispondente | odpowiednik

il cortile | podwórze

il dato di fatto | potwierdzony fakt

il decennio (pl. i decenni) | dekada, okres dziesięciu lat

il destriero | rumak, wierzchowiec

il detto | powiedzenie

il diario (pl. i diari) | pamiętnik

il distretto | okręg

il dolore muscolare | ból mięśni

il dolore | ból

il falciatore | kosiarz, żniwiarz

il farmaco | lek

il filare | rząd, szereg

il fiore all'occhiello | *przen.* klejnot w koronie, wizytówka, *dostł.* kwiat w butonierce

il flusso migratorio | ruch, przepływ migracyjny

il foglietto | karteczka

il fondatore (f. la fondatrice) | założyciel/-ka

il fornello | palnik, kuchenka

il gancio (pl. i ganci) | hak, haczyk

il glitter | brokat

il guanto | rękawica

il lotto | część, działka

il lume di candela | blask świecy

illuminare qc/qn | oświetlać coś/kogoś

illuminarsi | rozpromieniać się

il lustro | okres pięciu lat

il lutto | żałoba

il madrelingua | rodzimy użytkownik języka

il maestro (f. la maestra) | nauczyciel/-ka w szkole podstawowej

il malessere | złe samopoczucie

il manico | klamka

il mattarello | wałek do ciasta

il medicinale | lek

il medico di base | lekarz rodzinny,
lekarz pierwszego kontaktu

il Medio Oriente | Bliski Wschód

il menestrello | muzykant,
wędrowny pieśniarz

il Meridione | Południe Włoch

il messere | dawniej, tytuł używany
przy zwracaniu się do notariuszy,
prawników, itp., używany także w
stosunku do innych osób, którym
chciano okazać szacunek

il migliaio (pl. le migliaia) | około
tysiąca

il mistero | tajemnica

il monastero | klasztor

il mortaio (pl. i mortai) | mójdzierz

il motore a scoppio | silnik
spalinowy

il motore | silnik

il nastro | taśma

il neonato | noworodek

il nome di battesimo | pełne imię

il norcino | rzeźnik

il palloncino | balon

il papillon (pl. i papillon) | mucha

il paradiso | raj

il patito | fan

**il Patrimonio mondiale
dell'umanità** | Światowe
Dziedzictwo Ludzkości

il patto | umowa

il pene | penis

il permesso | pozwolenie

il pezzo di ricambio | część
zamienna

il polo industriale | centrum
przemysłowe

il polo | okręg

il possesso | własność, posiadanie

il post-it (i post-it) | karteczki
samoprzylepne

**il posto letto (pl. i posti
letto)** | miejsce do spania, łóżko

**il proprietario (pl. i
proprietari)** | właściciel

il prossimo | bliźni

**il protagonista (f. la protagonista,
m.pl i protagonisti, f.pl. le
protagoniste)** | bohater/-ka

il raccolto | zbiór

il racconto | opowiadanie

il raggio (pl. i raggi) | promień

il ramo | gałąź

**il refettorio (pl. i
refettori)** | refektarz

il reperto | znalezisko

il rettangolo | prostokąt

il riferimento a qc/qn | odniesienie
do czegoś/kogoś

il rifornimento | zaopatrywanie się,
zaopatrzenie

il riscatto | odkupienie

il ritorno a qc/qn | powrót do
czegoś/kogoś

il sacco a pelo | śpiwór

il salume | wędlina

il sapere | wiedza

il sapore | smak

il secolo | wiek

il segno | znak

il servitore | służący

il significato | znaczenie

il soggetto | *ling.* podmiot

il solstizio d'inverno | przesilenie
zimowe

il sovraffollamento | przeludnienie

il sudore | pot

**il suicidio (pl. i
suicidi)** | samobójstwo

il suolo | ziemia, teren

**il suonatore (f. la suonatrice)
di qc** | muzyk grający na jakimś
instrumencie

il tatto | dotyk

il tempio (pl. i templi) | świątynia

**il terzista (pl. i
terzisti)** | podwykonawca

il tesoro | skarb

il tifo | kibicowanie, wsparcie

il tradimento | zdrada

il traguardo | cel, meta

il tramonto | zachód słońca

il tranquillante | środek
uspokajający

il tufo | tuf, rodzaj skały osadowej

il tutto | wszystko

il ventre materno | łono matki

il vestiario | ubrania

il vigneto | winnica

**il vincitore (f. la
vincitrice)** | zwycięzca/-czyni

il vitigno | winorośl

imbarazzante | krępujący,
zawstydzający

imbattersi in qc/qn | natykać się,
natrafiać na coś/kogoś

**immergersi in qc (p. pass.
immerso, p. remoto io mi immerso,
tu ti immergesti)** | *dost.* zanurzyć
się w coś/ w czymś

**imporre qc a qn (io impongo,
p. pass. imposto, p. remoto io
imposi, tu imponesti)** | narzucać
coś komuś

imputare qc a qn | przypisywać,
zarzucać coś komuś

inaspettato | nieoczekiwany

in attesa di qc | w oczekiwaniu na
coś

in cambio di qc | w zamian za coś

incantare qn con qc | oczarowywać
kogoś czymś

incarnare qc/qn | uosabiać,
ucieleśniać coś/kogoś

incendiare qc/qn | podpalać coś/
kogoś

inciampare in qc | potykać się o
coś

incollare qc su qc | przyklejać coś
na czymś

incoraggiare qn | zachęcać,
dopingować kogoś

incredulo | zdumiony, niedowierzający
indelebile | niezmywalny, trwały
in diretta | na żywo
indissolubilmente | nierozdzielnie
indolenzito | obolały
in dono | w prezencie
indossare qc | nosić (o ubraniach)
industriale | przemysłowy
industrializzato | przemysłowy
influire su qc/qn (io influisco) | wpływać na coś/kogoś
ingerire qc | połykać coś
in pensione | na emeryturze
in sella a qc | na siedzeniu czegoś
insistere per fare qc | nalegać, żeby coś zrobić
instancabilmente | bezustannie, nieustrudzenie
interno | wewnętrzny
intero | cały
intitolato | zatytułowany
intorno a [+ ora, anno, secolo] | około (jakiejś godziny, jakiegoś roku czy wieku)
intrapolare qc/qn | złapać w pułapkę coś/kogoś
intricato | skomplikowany, zawity
invadere qc (p. pass. invaso, p. remoto io invasi, tu invadesti) | najeżdzać, atakować coś
invisible a qn | niewidzialny dla kogoś
in vista | na widoku

L

la (strada) provinciale | jedna z kategorii dróg publicznych we Włoszech
la/una marea di qc/qn | mnóstwo, ogrom czegoś/kogoś
la base | podstawa

la berretta | czapka
la bruttura | brzydota
la calzatura | obuwanie
la cassetta | skrzynka
la cavalcata | jazda
la coda | kolejka
la collina | wzgórze
la compressa | tabletki, pigułka
la conferma | potwierdzenie
la consapevolezza | świadomość
la consonante | spółgłoska
la corda | struna
la coscienza | świadomość
la costa | wybrzeże
la decina | dziesiątek, ok. dziesięciu
la dedizione | poświęcenie
la desinenza | końcówka
la diffidenza verso qc/qn | nieufność wobec czegoś/kogoś
la digestione | trawienie
la discendenza | pochodzenie
la disomogeneità | heterogeniczność, niejednorodność
la distesa | obszar, przestrzeń
la divisione | podział
la dose | dawka
la fama | sława
la felpa | bluza
la fila | kolejka
la fretta | pośpiech
la fronte | czoło
la geminata | podwójna spółgłoska
la goccia (pl. le gocce) | krople
la gola | gardło
la gratitudine | wdzięczność
la grattugia (pl. le grattugie) | tarka
la grotticella | mała grota
la guglia | pinakiel
la legge | prawo
la maestria | sztuka, mistrzostwo

la malattia cardiovascolare | choroba układu krążenia
la malattia infettiva | choroba zakaźna
la mente | umysł
la merenda | podwieczorek
la messa a punto di qc | przygotowywanie czegoś
la miniera | kopalnia
la miseria | bieda
la mostra | wystawa
la multinazionale | korporacja międzynarodowa
la nascita | narodziny
la nausea | mdłości
la nicchia | nisza, wnęka
la pancia (pl. le pance) | brzuch
la pastorizia | pasterstwo
la patria | ojczyzna
la pecora | owca
la pienezza | pełnia
la pietra | kamień
la pillola | tabletki, pigułka
la positività | pozytywność
la proprietà (pl. le proprietà) | własność
la quotidianità | codzienność
la rabbia | złość
la radice | korzeń
la regina | królowa
la resistenza a qc | wytrzymałość na coś
la ricerca | badanie
la ricetta | recepta
la ringhiera | poręcz
la riscoperta | odnalezienie, ponowne odkrycie
la roccia (pl. le rocce) | skała
la scalata verso qc/qn | wspinaczka w jakimś/czymś kierunku
la scusa | wymówka
la semina | siew

la sensazione | odczucie, uczucie, wrażenie

la sepoltura dei morti | grzebanie zmarłych

la seppia | mątwą

la serie | serial

la sfida | wyzwanie

la sfilata | pokaz mody

la sosta | postój, przystanek

la spazzatura | śmieci

la specie (pl. le specie) | gatunek

la spianatoia | stolnica

la stella | gwiazda

la strada a scorrimento veloce | droga szybkiego ruchu

la struttura ricettiva | obiekt zakwaterowania turystycznego

la suscettibilità a qc | podatność na coś

la tabella di marcia | plan działania, rozkład jazdy

la tanica | kanister

la tempia | skroń

la tenda | namiot

la tomba | grób

la traccia (pl. le tracce) | ślad

la trappola | pułapka

la trasmissione di qc | przekazywanie czegoś

la tromba degli zingari | drumla

la variazione | zmiana

la vicenda | wydarzenie

la vigna | winnica

la vittima | ofiara

la volontà | chęć

le elementari | szkoła podstawowa

le ferie | urlop, wakacje

legato a qc/qn | związany z czymś/kimś

le genti (pl.) | lud, ludy

legittimo | prawny

le impostazioni | ustawienia

le nozze (pl.) | ślub

le olive all'ascolana | duże zielone oliwki nadziewane mięsem i smażone w panierce

lo scambio di battute | wymiana słów

lo scarpaio | szewc

lo scontrino | paragon

lo sguardo a qc/qn | spojrzenie na coś/kogoś

lo spiffero | przeciąg

lo spirito | duch

lo stato di fatto | stan rzeczy

lo stomaco | żołądek

lo studioso | badacz, naukowiec

lo stupore | zdziwienie

lo suono | dźwięk

Lo Zecchino d'Oro | Złoty Cekin (dawna moneta wenecka)

lucano | odnoszący się do regionu Bazylikata

luminoso | jasny, tu też: radosny

lunare | księżycowy

l'abbazia | opactwo, klasztor

l'acqua piovana | woda deszczowa

l'acqua sorgiva | woda źródłana

l'adolescente (m/f) | nastolatek/-ka

l'adolescenza | okres dorastania

l'adulto | dorosły

l'agricoltura | rolnictwo

l'alimento | pokarm

l'altare (m.) | ołtarz

l'altopiano (pl. gli altipiani) | płaskowyż

l'alunno | uczeń

l'ambiente (m.) | środowisko, też: otoczenie

l'analgesico | lek przeciwbólowy

l'anima | dusza

l'ano | odbył

l'antinfiammatorio (pl. gli antinfiammatori) | lek przeciwzapalny

l'apparecchio | urządzenie, aparat

l'apprendimento | nauka, uczenie się

l'arredamento | meble, wyposażenie wnętrz

l'artigiano | rzemieślnik

l'assassinio (pl. gli assassini) | zabójstwo

l'attività | zajęcie, aktywność

l'attrezzo | narzędzie

l'avverbio (pl. gli avverbi) | ling. przysłówek

l'avvio di qc | początek czegoś

l'azienda | firma

l'edificio (pl. gli edifici) | budynek

l'elettrodomestico | sprzęt gospodarstwa domowego

l'emicrania | migrena, ból głowy

l'ente (m.) | instytucja, organ, urząd

l'equipaggiamento | wyposażenie, sprzęt, ekwipunek

l'equitazione | jeździectwo

l'erede (m/f, pl. gli/le eredi) | spadkobierca/-czyni

l'esame di coscienza | rachunek sumienia

l'esame scientifico | badanie naukowe

l'esattezza | dokładność, precyzja

l'esercito | wojsko

l'espropriazione (f.) | wywłaszczenie

l'estremo di qc | brzeg czegoś

l'identità (pl. le identità) | tożsamość

l'incarico (pl. gli incarichi) | praca, zadanie, zlecenie

l'incendio (pl. gli incendi) | pożar

l'incredulità | niedowierzanie

l'indagine (f.) | śledztwo

l'inferno | piekło

l'influenza | grypa, przeziębienie

l'influenza | wpływ

l'infradito (pl. le/gli infradito) | klapki japonki

l'ingravidamento | zapładnianie

l'insegna | szyld

l'integratore (m.) | suplement diety

l'interlocutore | rozmówca

l'interno | wnętrze

l'ispettore investigativo (l'ispettrice investigativa) | detektyw, inspektor śledczy

l'ondata di qc | fala czegoś

l'operato | działania

l'ordine (m.) | zakon

l'organetto | akordeon

l'origine (f.) | pochodzenie, początek

l'ostacolo | przeszkoda

l'umidità | wilgotność

l'usanza | zwyczaj

M

magari | może

mancare (aus. essere) | brakować

matto | szalony

mensile | miesięczny, comiesięczny

mentale | umysłowy, psychiczny

mero | czysty

mettere a posto qc (p. pass. messo, p. remoto io misi, tu mettesti) | naprawiać coś, tu też: przygotowywać coś

mettere a tacere qc/qn (p. pass. messo, p. remoto io misi, tu mettesti) | uciszyć coś/kogoś

mettere in dubbio qc (p. pass. messo, p. remoto io misi, tu mettesti) | poddawać coś w wątpliwość

mettere in evidenza qc (p. pass. messo, p. remoto io misi, tu mettesti) | podkreślać coś

mettere sotto la lente di ingrandimento (p. pass. messo, p. remoto io misi, tu mettesti) | wsadzać coś pod lupę,

przen. przypatrywać się czemuś dokładnie

mettersi a sedere (p. pass. messo, p. remoto io mi misi, tu ti mettesti) | siadać

mettersi in contatto con qn | skontaktować się, nawiązać kontakt z kimś

mirabile | wspaniały, cudowny

misurare qc/qn | mierzyć coś/kogoś

molisano | pochodzący z włoskiego regionu Molise

montare in sella | dosiadać, wskakiwać, jeździć (o koniu, rowerze, motorze, skuterze, itp.)

morbido | miękki

mozzafiato | zapierający dech w piersiach

munirsi di qc | wyposażać się w coś

N

nascosto | ukryty

nel corso di qc | na przestrzeni, w ciągu czegoś

nel corso di qc | na przestrzeni czegoś

nel frattempo | w międzyczasie

nel giro di | w ciągu jakiegoś czasu

nell'ambito di qc | w ramach czegoś

non c'è da stupirsi che [+cong.] | nie ma co się dziwić, że

nonostante qc | pomimo czegoś

né... né... | ani... ani...

O

odierno | dzisiejszy

omogeneo | homogeniczny, jednorodny

omonimo | o tej samej nazwie

ordinare qc a qn/ a qn di fare qc | nakazywać coś komuś/komuś robienie czegoś

ostentato | demonstrowany (wszem i wobec)

ottimo | świetny

P

pacato | spokojny

paragonare qc/qn a qc/ qn | porównywać coś/kogoś z czymś/kimś

parecchio | bardzo

parmigiano | pochodzący z Parmy

percorrere qc (p. pass. percorso, p. remoto io percorsi, tu percorresti) | przemierzać coś

perdersi nella notte dei tempi (p. pass. perso, p. remoto io mi persi, tu ti perdesti) | sięgać zamierzonych czasów

perennemente | wiecznie, ciągle

perfino | nawet

per forza | koniecznie, siłą rzeczy

per via di qc | dzięki czemuś

pigro | leniwy

pittorico | malarski

plasmare qc/qn | kształtować coś/kogoś

plurimillenario | trwający, mający wiele tysięcy lat

porre attenzione su qc (io pongo, p. pass. posto, p. remoto io posi, tu ponesti) | zwracać uwagę, kłaść nacisk na coś

porsi una domanda (p. pass. posto, p. remoto io mi posi, tu ti ponesti) | zadawać sobie pytanie

portare a conclusione qc | doprowadzać coś do końca

portare a termine qc | skończyć coś

posare qc/qn | kłaść, stawiać, umieszczać coś/kogoś

possedere qc/qn (io possiedo) | posiadać coś/kogoś

postare qc su qc | publikować coś na czymś (np. na Facebooku, Twitterze, itp.)

preceduto da qc | poprzedzony czymś

prendere appunti su qc (p. pass. preso, p. remoto io presi, tu prendesti) | robić notatki o czymś

prescrivere qc a qn (p. pass. prescritto, p. remoto io prescrissi, tu prescrivevi) | przepisywać coś komuś (np. lek)

promosso | awansowany

provenire da (io provengo, aus. essere, p. pass. provenuto, p. remoto io provenni, tu provenisti) | pochodzić skądś

provvedere a qc/qn (p. pass. provveduto, p. remoto io provvidi, tu provvedesti) | zatroszczyć się o coś/kogoś

puntare il dito contro qc/qn | celować w coś/kogoś

puntare su qc/qn | stawiać na coś/kogoś

puzzare | śmierdzieć

qc/qn non si fa attendere | nie musieć długo czekać na coś/kogoś

R

raggiante | promieniejący

raggiungere il traguardo (p. pass. raggiunto, p. remoto io raggiunsi, tu raggiungesti) | docierać do celu, do mety

rannicchiato | skulony

recente | niedawny, ostatni

recuperato da qc/qn | odzyskany od czegoś/kogoś

regolabile | umożliwiający regulację, regulowany

reinventarsi | dosł. wymyślać siebie na nowo, znaleźć nową drogę

rendere qc/qn [+ nome/aggettivo] (p. pass. reso, p. remoto io resi,

tu rendesti) | sprawiać, że coś jest czymś/jakieś

rendere qc | oddawać coś

resistente | wytrzymały

restituire qc a qn (io restituisco) | oddawać coś komuś

ribadire qc (io ribadisco) | podkreślać coś

riempire qc di qc | wypełniać coś czymś

riferirsi a qc/qn (io mi riferisco) | odnosić się do czegoś/kogoś

riferito a qc/qn | w odniesieniu do czegoś/kogoś

rifugiarsi | schronić się

riguardante qc/qn | dotyczący czegoś/kogoś

rimanere incantato di qc/qn (io rimango, aus. essere, p. remoto io rimasi, tu rimanesti) | zostać oczarowanym czymś/kimś

rimescolarsi | mieszać się

rinomato | sławny

ripercorrere la storia di qc/qn (p. pass. ripercorso, passato remoto io ripercorsi, tu ripercorresti) | prześledzić historię czegoś/kogoś

risalire a qc (io risalgo) | sięgać jakiegoś okresu

riscontrato | znaleziony, napotkany

riscoprire qc/qn (p. pass. riscoperto) | odkrywać coś ponownie, odnajdywać coś

risultare [+aggettivo] | okazywać się jakimś

ritagliare | wycinać

rivivere (aus. essere, p. pass. rivissuto, p. remoto io rivissi, tu rivivesti) | przeżywać jeszcze raz

rivolto a qc/qn | zwrócony na coś/kogoś

rotto | zepsuty, złamany

rovente | palący

ruotare intorno a qc/qn | kręcić się wokół czegoś/kogoś

rupestre | naskalny

S

s.r.l. (società a responsabilità limitata) | sp. z o.o. (spółka z ograniczoną odpowiedzialnością)

sbagliare | mylić się

scandire qc (io scandisco) | wyznaczać rytm czemuś

scarseggiare | brakować

scaturire qc in qn (io scaturisco) | wywoływać coś w kimś (np. emocje, gniew, złość)

scavare qc in qc | kopać, drążyć coś w czymś

scavato in qc | wykuty w czymś

scherzi a parte | żarty na bok

sconsolante | przygnębiający, ponury

scoprire qc/qn (p. pass. scoperto) | odkrywać coś/kogoś

scultoreo | rzeźbiarski

secolare | wiekowy

segnalare qc a qn | sygnalizować coś komuś

seguire qc/qn | śledzić coś/kogoś

separare qc/qn da qc/qn | oddzielić, rozdzielić coś/kogoś od czegoś/kogoś

sepolto | pochowany, pogrzebany

seppure | chociaż

sfruttare | wykorzystać, korzystać

sgranare gli occhi | dziwić się, *pot.* robić wielkie oczy (ze zdziwienia)

sigillare qc | przypieczętować coś

soggiogare qc/qn | podbijać, podporządkowywać sobie coś/kogoś

sognante | marzycielski, rozmarzony

solare | słoneczny (np. kalendarz, zegar)

sopportare qc/qn | znosić coś/kogoś

sorridente | uśmiechnięty

sorseggiare qc | sączyć, popijać coś

sospettare qc/qn di

qc | podejrzewać coś/kogoś o coś

sostituito | zastąpiony,
wymieniony

sotto la guida di qn | pod czyimś
nadzorem, przewodnictwem

**sottoporre qc/qn a qc (p. pass.
sottoposto, p. remoto io sottoposi,
tu sottoponesti)** | poddawać coś/
kogoś czemuś

**sottoporsi a qc (io mi sottopongo,
p. pass. sottoposto, p.
remoto io mi sottoposi, tu ti
sottoponesti)** | poddawać się
czemuś

spingere qc/qn | popychać, pchać
coś/kogoś

**spingere qn a fare qc (p. pass.
spinto, p. remoto io spinsi, tu
spingesti)** | popychać kogoś do
zrobienia czegoś

spostarsi | przemieszczać się

sprizzare da qc | tryskać skądś

**stanziare X euro per
qc** | przeznaczać X euro na coś

stare fermo | stać w miejscu, nie
ruszać się

stare insieme | być razem

stare nel mezzo | znajdować się
pośrodku

**storcere il naso (io storco, p. pross.
storto, p. remoto io storsi, tu
storcesti)** | kręcić nosem

strada facendo | po drodze

su misura | na miarę

su prenotazione | po wcześniejszej
rezerwacji

su vasta scala | na dużą skalę

**svanire (io svanisco, aus.
essere)** | znikać

svelare qc a qn | odkrywać,
wyjawiać (np. tajemnicę) komuś

T

talvolta | czasami

tascabile | kieszonkowy

temporaneo | tymczasowy

**tenersi (solitamente 3 pers. sing.
e pl. lui si tiene, loro si tengono,
p. remoto lui si tenne, loro si
tennero)** | odbywać się

**tenersi in allenamento (io mi
tengo, p. remoto io mi tenni, tu
ti tenesti)** | utrzymywać dobrą
kondycję, dbać o kondycję

terminare qc | kończyć coś

timido | nieśmiały

tornare bambino | stać się
ponownie dzieckiem

tornare indietro | zawracać,
wracać się

tortuoso | kręty

tramandare qc a qn | przekazywać
coś komuś (z pokolenia na
pokolenie)

trasmesso | przekazywany

**trasmettere qc a qn (p. pass.
trasmesso, p. remoto io trasmisi,
tu trasmettesti)** | przekazywać coś
komuś

triplicare | potroić się

U

udibile | słyszalny

una cosa per volta | po kolei,
pojedynczo

una manciata di qc | *dosł.* garść
czegoś

**una volta [+ participio
passato]** | po zrobieniu czegoś,
struktura odpowiada polskiemu
imiesłowowi uprzedniemu (una
volta entrato > wszedłszy)

una volta per tutte | raz na zawsze

un giorno | kiedyś, pewnego dnia

**unirsi a qc/qn (io mi
unisco)** | dołączać do czegoś/kogoś

V

**valere qc (io valgo, p. pass. valso,
aus. essere, p. remoto io valsei, tu
valesti)** | być wartym coś/czegoś

vantare qc | chwalić się czymś, być
dumnym z czegoś

**varcare la soglia di qc/
qn** | przekraczać próg czegoś/czyjś

**venire al mondo (io vengo, p. pass.
venuto, p. remoto io venni, tu
venisti)** | przychodzić na świat

**venire in mente qc (io vengo, aus.
essere, p. pass. venuto, p. remoto
io venni, tu venisti)** | przychodzić
do głowy, na myśl

vero e proprio | prawdziwy

visivamente | wzrokowo, też:
naocznie

vivace | żywy, pełen życia